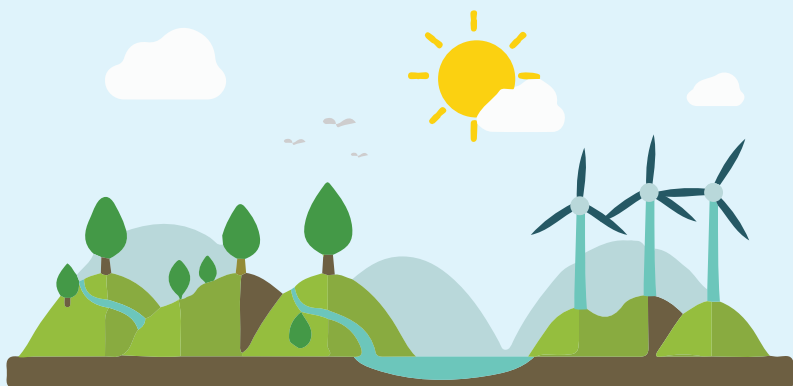

Εκτίμηση επιπτώσεων στο περιβάλλον από ορισμένα έργα

Στόχοι - Νομοθεσία - Εφαρμογή

Διαδικασία εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον

Ιστορικό

Η αφύπνιση των τελευταίων χρόνων για τα περιβαλλοντικά προβλήματα και η προσπάθεια για ανάπτυξη παράλληλα με την προστασία του περιβάλλοντος, οδήγησε σε πολιτικές καλύτερης αντιμετώπισης και διαχείρισης των νέων αναπτυξιακών σχεδίων. Η Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Ε.Π.Ε.) ξεκίνησε να εφαρμόζεται στις ΗΠΑ από το 1969. Η Ε.Π.Ε. για τη δημιουργία νέων βιομηχανιών, δρόμων, οικισμών και άλλων έργων θεσμοθετήθηκε στην Ε.Ε. με τη δημοσίευση της Οδηγίας 85/337/EEC (Directive on the assessment of the effects of certain public and private projects on the environment), στην επίσημη εφημερίδα της Ε.Ε., το 1985, ενώ είναι πλέον νομοθετημένη πρακτική και σε όλες τις αναπτυγμένες χώρες.

Στην Κύπρο, η Ε.Π.Ε. ξεκίνησε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το 1991 για εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων για μεγάλα αναπτυξιακά έργα του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Περαιτέρω, ο 2001 προωθήθηκε η υιοθέτηση του περιβαλλοντικού κεκτημένου και η εναρμόνιση με την οδηγία 85/337/EEC. Με τον τρόπο αυτό, καθιερώθηκαν οι Μελέτες Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (Μ.Ε.Ε.Π.) που αντιστοιχούν στην εκτίμηση των επιπτώσεων έργων και δραστηριοτήτων στο περιβάλλον. Από το 2005 έως το 2014 η νομοθεσία τροποποιήθηκε, κυρίως σε θέματα πρόσβασης σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων από διασυνοριακά έργα και μέχρι σήμερα είναι σε εφαρμογή οι περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμοι του 2005 έως 2014.

Τι είναι η Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Ο όρος «Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων» έχει χρησιμοποιηθεί με πολλές διαφορετικές έννοιες. Ένας ορισμός που χρησιμοποιείται συχνά είναι η διερεύνηση «για προσδιορισμό και πρόβλεψη των επιπτώσεων στο περιβάλλον, στην υγεία και στην ποιότητα ζωής του ανθρώπου και για γνωστοποίηση και αξιολόγηση αυτών των επιπτώσεων».

Για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ε.Π.Ε ορίζεται ως οι επιπτώσεις ενός έργου στο περιβάλλον που θα πρέπει να αξιολογούνται προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ανησυχίες για την προστασία της ανθρώπινης υγείας, με τη δημιουργία ενός καλύτερου περιβάλλοντος για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής, την εξασφάλιση της προστασίας της βιοποικιλότητας, και τη διατήρηση της αναπαραγωγικής ικανότητας των οικοσυστημάτων ως θεμελιώδους πόρου για τη ζωή.

Όλοι οι ορισμοί έχουν κοινή την πιο κάτω βασική αρχή:

Η Ε.Π.Ε ως μια διαδικασία, ως μέρος του σχεδιασμού ενός έργου και ως ένας ενεργός τρόπος για αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών ανησυχιών.

Δεδομένα για Ε.Π.Ε.

1. Κόστος Ε.Π.Ε.

Το κόστος της Ε.Π.Ε. είναι συνήθως γύρω στο 1%, μερικές φορές έως και 5% του κόστους του έργου. Η Ε.Π.Ε. οδηγεί συχνά στην εξοικονόμηση κόστους μέσω της μείωσης των αλλαγών στο σχεδιασμό σε μεταγενέστερα στάδια, ή μέσω του προσδιορισμού πιο εύκολων και πιο αποτελεσματικών τρόπων για την επίτευξη των στόχων του έργου.

2. Διαδικασία Ε.Π.Ε.

Η Ε.Π.Ε. έχει σίγουρα μικρότερη αξία αν γίνει πολύ αργά στον σχεδιασμό του έργου. Πρέπει να γίνει αρκετά νωρίς, ώστε τα αποτελέσματα να μπορούν να ενσωματωθούν στο λεπτομερή σχεδιασμό. Αν η Ε.Π.Ε. γίνει πολύ αργά, το κόστος για τον επανασχεδιασμό του έργου μπορεί να είναι ψηλότερο, ή απλώς η Ε.Π.Ε. αγνοείται.

Αν σχεδιαστούν σωστά όλα τα στάδια του έργου, η Ε.Π.Ε. δεν θα επιφέρει περισσότερη καθυστέρηση από οποιοδήποτε άλλο μέρος της διαδικασίας σχεδιασμού, αφού θα γίνει παράλληλα με άλλες δραστηριότητες.

3. Περιεχόμενο Ε.Π.Ε.

Οι πιθανές επιπτώσεις μπορεί να είναι περίπλοκες και επομένως να είναι δύσκολο να ποσοτικοποιηθούν. Ο βαθμός στον οποίο θα πρέπει να εξεταστούν αυτά τα ερωτήματα ως μέρος της διαδικασίας σχεδιασμού θα πρέπει να αξιολογηθούν σε σχέση με την συνολική σημασία των επιπτώσεων.

Στόχοι της Ε.Π.Ε.

Παρά τα διάφορα επιμέρους συστήματα Ε.Π.Ε. που εφαρμόζονται, οι Ε.Π.Ε. έχουν τους πιο κάτω κοινούς στόχους:

- 1. Χρήση ως εργαλείο** για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για έκδοση άδειας. Με την ανάλυση του συνολικού περιβάλλοντος, οι αποφάσεις να παίρνονται με βάση πλήρη και ισορροπημένα δεδομένα.
- 2. Αξιολόγηση** και παρουσίαση των επιπτώσεων που δεν έχουν αντιμετωπιστεί επαρκώς από την ανάλυση κόστους / οφέλους από άλλες τεχνικές μελέτες.
- 3. Παροχή** πληροφοριών στο κοινό σχετικά με το προτεινόμενο έργο και αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων. Δίνεται η ευκαιρία να εκφραστούν απόψεις από οργανωμένους φορείς και σύνολα.
- 4. Βελτίωση** του σχεδιασμού με νέες τεχνολογίες και προστασία του περιβάλλοντος και εφαρμογή μέτρων μετριασμού και αποφυγής των επιπτώσεων.

Διαδικασία εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον σύμφωνα με τους Νόμους 140(Ι)2005-2014

Ο σκοπός του Νόμου είναι η λήψη μέτρων για μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον πριν από τη χορήγηση πολεοδομικής άδειας ή περιβαλλοντικής έγκρισης.

Πεδίο εφαρμογής Ε.Π.Ε.:

- Έργα υποκείμενα σε πολεοδομική άδεια π.χ. εμπορικό κέντρο
 - Έργα μη υποκείμενα σε πολεοδομική άδεια π.χ. κυματοθραύστες
 - Δημόσια έργα π.χ. δρόμο
- Δεν εφαρμόζεται για έργα εθνικής άμυνας και δημόσια έργα εξαιρετικώς ιδιάζουσας φύσης.

Διαδικασία Εφαρμογής

Πεδίο εφαρμογής
(άρθρα 3,16)

➤ Διαλογή έργου με βάση
το πρώτο και δεύτερο παράρτημα

Πεδίο μελέτης
(άρθρα 12,14)

➤ Πληροφορίες που περιλαμβάνονται
στη ΜΕΕΠ / ΠΕΕΠ

Υποβολή μελέτης
(άρθρα 13,15)

➤ Υποβολή ΜΕΕΠ / ΠΕΕΠ στην
Περιβαλλοντική Αρχή και δημοσίευση

Διαβούλευση / Δημόσια Συμμετοχή
(άρθρο 21)

Εξέταση μελέτης
(άρθρα 13,15)

➤ Αξιολόγηση της ΜΕΕΠ / ΠΕΕΠ από την
Επιτροπή και Γνωμάτευση
Περιβαλλοντικής Αρχής

Ενημέρωση
(άρθρο 22)

➤ Η αρμόδια αρχή ενημερώνει την
Περιβαλλοντική Αρχή για την απόφαση της

Γίνεται κατηγοριοποίηση του προτεινόμενου έργου ως εξής:

Παράρτημα I - έργα που απαιτούν Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (Μ.Ε.Ε.Π.)

Παράρτημα II - έργα που απαιτούν Προκαταρκτική Έκθεση Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (Π.Ε.Ε.Π.)

Παράρτημα III - πληροφορίες που περιέχονται υποχρεωτικά στη Μ.Ε.Ε.Π.

Υποβολή Π.Ε.Ε.Π

- Επιστολή από αρμόδια αρχή
- Έντυπη μορφή Π.Ε.Ε.Π. σε 20 αντίγραφα ή ηλεκτρονική μορφή Π.Ε.Ε.Π. σε 17 CD και έντυπη μορφή Π.Ε.Ε.Π. σε 3 αντίγραφα.

Η περιβαλλοντική αρχή εξετάζει αν οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται είναι επαρκείς. Αν όχι, υποβάλλονται συμπληρωματικά στοιχεία ή νέα συμπληρωμένη μελέτη.

Τι χρειάζεται για υποβολή Μ.Ε.Ε.Π.

- Επιστολή από αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή.
- Ηλεκτρονική μορφή Μ.Ε.Ε.Π. σε 20 CD.
- Έντυπη μορφή Μ.Ε.Ε.Π. σε 3 αντίγραφα.
- Ηλεκτρονική μορφή Μ.Ε.Ε.Π. σε 1 CD (μέχρι 2ΜΒ).
- Δημοσιεύσεις σε δύο ημερήσιες εφημερίδες – για περίοδο 30 ημερών με στόχο την υποβολή απόψεων στην περιβαλλοντική αρχή.
- Δήλωση ορθότητας πληροφοριών.

Εξέταση Μ.Ε.Ε.Π. / Π.Ε.Ε.Π.

Η περιβαλλοντική αρχή συγκαλεί συνεδρία της Επιτροπής Ε.Π.Ε. για αξιολόγηση της Μ.Ε.Ε.Π. / Π.Ε.Ε.Π.

Επιτροπή Ε.Π.Ε

- Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως,
- Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων,
- Υπουργείο Υγείας,
- Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού,
- Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων,
- Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου,
- Ε.Τ.Ε.Κ.,
- 2 μέλη με εξειδικευμένες γνώσεις.

Η περιβαλλοντική αρχή ετοιμάζει και διαβιβάζει στην αρμόδια αρχή γνωμάτευση ή περιβαλλοντική έγκριση. Αν το έργο εμπίπτει στο Πρώτο Παράρτημα (Μ.Ε.Ε.Π.), η γνωμάτευση μπορεί να εισηγείται:

- (α) να μην εκτελεστεί το έργο, ή
- (β) να συμπεριληφθούν όροι στην πολεοδομική άδεια (ιδιωτικό έργο), ή
- (γ) να εφαρμοστούν μέτρα για μείωση των επιπτώσεων (δημόσιο έργο).

Αν το έργο εμπίπτει στο Δεύτερο Παράρτημα (Π.Ε.Ε.Π.), η γνωμάτευση μπορεί να εισηγείται:

- (α) να ετοιμαστεί Μ.Ε.Ε.Π., ή
- (β) να συμπεριληφθούν όροι στην πολεοδομική άδεια (ιδιωτικό έργο), ή
- (γ) να εφαρμοστούν μέτρα για μείωση των επιπτώσεων (δημόσιο έργο).

Η περιβαλλοντική αρχή καταχωρεί τη γνωμάτευση ή περιβαλλοντική έγκριση στο αρχείο της και στο διαδίκτυο.

Διαφωνίες

Σε περίπτωση που η αδειοδοτούσα αρχή που θα χορηγήσει την άδεια ή η κρατική υπηρεσία η οποία θα προβεί ή θα εγκρίνει το έργο **δεν συμφωνεί** με την εφαρμογή των όρων της περιβαλλοντικής αρχής (μη εκτέλεση του έργου ή επιβολή συγκεκριμένων ουσιαστών όρων ή εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων μετριασμού για δημόσια έργα), τότε οι εισηγήσεις παραπέμπονται σε Υπουργική Επιτροπή για εξέταση.

Χρήση Άρθρου 15(7) για έργα του Παραρτήματος II

Η περιβαλλοντική αρχή, αφού αποστέλλει την έκθεση ενός έργου στα μέλη της Επιτροπής και σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο του οποίου οι απόψεις δυνατόν να κριθούν χρήσιμες ή αναγκαίες, δύναται να ζητήσει να υποβληθούν γραπτώς, εντός ενός μηνός, οι σχετικές απόψεις και να προχωρήσει στην ετοιμασία της γνωμάτευσής της, χωρίς να συγκληθεί συνεδρία της Επιτροπής.

Αν οποιοδήποτε μέλος της Επιτροπής ζητήσει γραπτώς, εντός μιας εβδομάδας από την παραλαβή της έκθεσης, όπως ένα θέμα εξεταστεί σε συνεδρίαση της Επιτροπής, η περιβαλλοντική αρχή υποχρεούται να θέσει το θέμα ενώπιον της Επιτροπής.

Έργα που εξετάστηκαν από την περιβαλλοντική αρχή

Από το 2001 μέχρι το 2014 εξετάστηκαν 1616 έργα, ως εξής:

Έτος	ΜΕΕΠ	ΠΕΕΠ	Έτος	ΜΕΕΠ	ΠΕΕΠ
2001	14	11	2008	55	73
2002	13	45	2009	55	92
2003	9	55	2010	127	73
2004	38	50	2011	108	80
2005	42	62	2012	147	67
2006	34	48	2013	80	52
2007	39	52	2014	41	54

Από το 2005 μέχρι το 2014 εξετάστηκαν, μεταξύ άλλων, ανά θεματική ενότητα, περίπου:

Διαχείριση αποβλήτων	82
Μονάδες ανακύκλωσης	21
Δρόμοι	88
Λατομεία	147
Έργα αναψυχής	16
Φωτοβολταϊκά πάρκα	311
Αιολικά πάρκα	26
Ηλιοθερμικά πάρκα	7
Υποσταθμοί / εναέριες γραμμές	13
Κεραίες κινητής τηλεφωνίας	5
Άλλοι ηλεκτροπαραγωγικοί σταθμοί	6
Διαχωρισμοί οικοπέδων	27
Έργα αστικής ανάπτυξης	97
Θεματικά πάρκα / ζωολογικοί κήποι / πάρκα	9
Βιομηχανική / βιοτεχνική ανάπτυξη	49
Έργα Αφαλάτωσης	19
Γήπεδα γκολφ και άλλες αθλητικές εγκαταστάσεις	21
Κτηνοτροφία (ανέγερση χοιροστασίων, πτηνοτροφείων κ.α.)	40
Ιχθυοκαλλιέργεια	11
Διαχείριση νερού (ανακυκλωμένο νερό, πόσιμο, ποτάμια, φράγματα κ.ά.)	80
Αποχετευτικά συστήματα	15
Αλιευτικά καταφύγια	7
Αεροδρόμια - λιμάνια - μαρίνες- ελικοδρόμια	7
Υδρογονάνθρακες / φυσικό αέριο	3
Παράκτια έργα	13
Ανακύκλωση	21
Διαχείριση λυμάτων	60
Κοιμητήρια / κρεματόρια	2
Τερματικοί σταθμοί	3

Το έργο «Κατασκευή και Λειτουργία της Μαρίνας Λεμεσού», το οποίο χωροθετήθηκε στο χώρο του Παλαιού Λιμανιού Λεμεσού, εμπίπτει στο Πρώτο Παράρτημα του Νόμου Ε.Π.Ε., και ως εκ τούτου υποβλήθηκε Μ.Ε.Ε.Π. Η μελέτη αξιολογήθηκε από την Επιτροπή Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στις 25 Ιουλίου, 22 Οκτωβρίου και 24 Νοεμβρίου 2008 και εκδόθηκε γνωμάτευση από την περιβαλλοντική αρχή.

Το έργο «Λειτουργία Ελικοδρομίου της εταιρίας EDT OFFSHORE HELISERVICES LTD στο Νέο Λιμάνι Λεμεσού» εμπίπτει στο Πρώτο Παράρτημα του Νόμου Ε.Π.Ε., και ως εκ τούτου υποβλήθηκε Μ.Ε.Ε.Π. Η μελέτη αξιολογήθηκε από την Επιτροπή Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στις 8 Μαΐου 2012 και εκδόθηκε έγκριση από την περιβαλλοντική αρχή.

Το έργο «Μεταστέγαση της κτηνοτροφικής μονάδας Αρμένης Φαρμ Λτδ και κατασκευή χωμάτινης στεγανής δεξαμενής εξάτμισης στο Μοναγρούλλι» εμπίπτει στο Δεύτερο Παράρτημα του Νόμου Ε.Π.Ε., και ως εκ τούτου υποβλήθηκε Π.Ε.Ε.Π. Η έκθεση αξιολογήθηκε από την Επιτροπή Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στις 10 Νοεμβρίου 2008 και εκδόθηκε γνωμάτευση από την περιβαλλοντική αρχή.

Το έργο «Διαμόρφωση του παραλιακού πεζοδρόμου στη Βορόκληνη - Φάση Β'» εμπίπτει στο Δεύτερο Παράρτημα του Νόμου Ε.Π.Ε., και ως εκ τούτου υποβλήθηκε Π.Ε.Ε.Π. Η έκθεση αξιολογήθηκε από την Επιτροπή Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στις 8 Μαΐου 2012 και εκδόθηκε γνωμάτευση από την περιβαλλοντική αρχή.

www.moa.gov.cy/environment

Τμήμα Περιβάλλοντος
1498 Λευκωσία
Κύπρος

Τηλ.: +357 22408930
Φαξ: +357 22774945

E-mail: info@environment.moa.gov.cy

Τυπώθηκε σε χαρτί στο οποίο έχει απονεμηθεί
το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα EU Ecolabel για το γραφικό χαρτί.

www.moa.gov.cy/environment

Εκτίμηση επιπτώσεων στο περιβάλλον από ορισμένα έργα

Στόχοι - Νομοθεσία - Εφαρμογή

Γ.Τ.Π. 210/2014-1000

ISBN 978-9963-50-294-3

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

www.moi.gov.cy/pio

Σχεδιασμός: Gios Advertising Solutions

www.gios.com.cy

Εκτύπωση: Τυπογραφείο R.P.M. Lithographica Ltd